Ny regional plan for folkehelse – konsekvenser og muligheter for idretten

Fylkesdirektør
Bård Sandal

Fylkeskommunen sitt hovudoppdrag: Ei god regional utvikling i Hordaland

Vi ynskjer saman med kommunane å være med å utgjere ein forskjell.

Få fram ei positiv pådrivarrolle!

Å delta i god utvikling av kommunane er heilt sentrale i HFK sitt arbeid framover

Folkehelse og folkehelsearbeid

Folkehelsearbeid er definert som «.. *samfunnet sin totale innsats for å oppretthalde, betre og fremje befolkninga si helse, gjennom å svekke faktorar som medfører helserisiko, og samstundes styrke faktorar som bidreg til betre helse.*» Helsedirektoratet 2010.

KVA ER DÅ FOLKEHELSE?

Folkehelse kan definerast som helsetilstanden til befolkninga og korleis helsa fordeler seg i ei befolkning (jf. folkehelselova).

Målet er eit meir helsefremmande samfunn … dette må gjerast i eit samarbeid på tvers av sektorar.

Tenke breidt i forhold til samarbeidspartnarar:

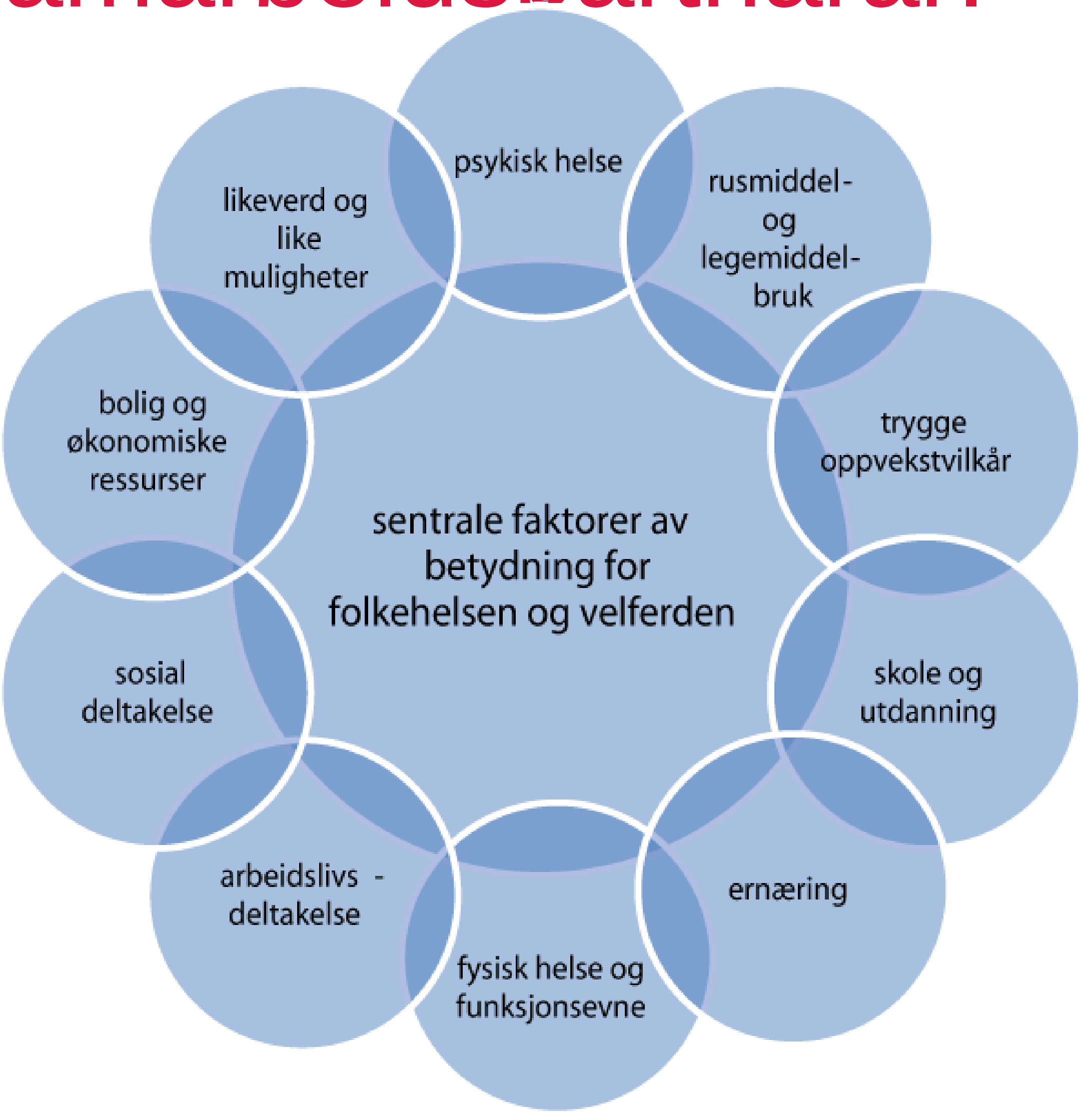

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Folkehelselovens overordnede mål

- En samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller
- Langsiktig og systematisk arbeid forankret i plan
- Vi må tenke "helse i alt vi gjør"
  - I alle sektorer
  - På alle forvaltningsnivåer

Fylkeskommunen skal, §21

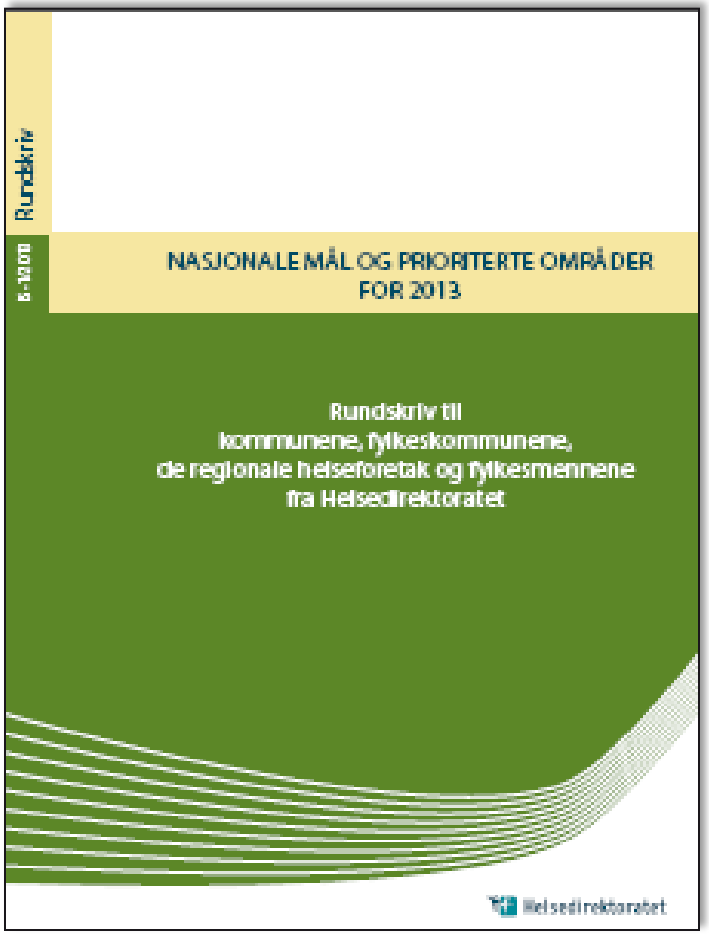

- Fremje folkehelse innan eigne oppgåver
- Støtte kommunane og samordne folkehelsearbeidet
- Oversikt over helsetilstanden i fylket (positive og negative faktorar)
- Understøtte arbeidet i kommunane, og vere ein pådrivar for samordning i fylket.
- Arbeide kunnskapsbasert.
- Også tiltak for å møte dei regionale folkehelseutfordingane.
- Sikrar at elevane sitt arbeidsmiljø i VGS er i samsvar med gjeldande regelverk

Kommunen sitt ansvar i folkehelsearbeidet

Kommunesektoren har ansvar for å fremme folkehelse innanfor dei oppgåvene og med dei verkemidlar kommunen er tillagt. Dette inneber blant anna at lokal utvikling, planlegging, forvaltning og tenesteyting skal synliggjere eventuelle positive og negative helsekonsekvensar av tiltak.

6 av 17 skoler godkjent

– Skolene har blitt oppgradert i veldig stor grad. Slik at byggene fremstår som gode. Ennå gjenstår en del tiltak for å få de siste skolene helseverngodkjent, informerer Arnt-Inge Solvang. Skolene som per i dag er godkjent er: Erdal ungdomsskole, Follese skole, Hanøy skole, Haugland skole, Hetlevik skole og Træet skole. Dermed er det 11 skoler som mangler godkjenning. [26.04.13 08:31] ■ Kortnytt

Brann på Askøy

Det brenner i et hus på Vinkelfjellet på Ravnanger. Brannvesenet på Askøy har rykket ut. Meldingen om brannen kom torsdag kveld klokken 22.44, melder BA på nett. Det er en enebolig som brenner. [25.04.13 22:58] ■ Kortnytt

Krasj ved Askøybroen

Politiet melder fredag kveld fra om e på bysiden av Askøybroen. Det er ik alvorlige personskader, men ifølge B fra nesen. Politiet fikk melding om u klokken 18.30. [19.04.13 18:55] ■

I papiravisen 26. april

– Tina (20) forteller om å ikke bli sett på skolen
– Høylytt protest mot høyhus på kaia
– Kjemper for kommunal verneombud
– Egil (84) er Norges beste natteravn
– Endelig bowlinghall
– Ungdomskontaktene
– Og mye mer i del 2...

Kjøp PDF-avisen her

Kjøp eAvisen her

Lederen

Ser vi individet i skolemassen?

Knall viktig å ta vare på den mentale helsen

Ifølge Jens Harald Garden bruser det i blodet hver gang noen snakker om folkehelse. Men så er han tross alt kommunens folkehelsekoordinator.

Av Christina Gulbrandsen
Publisert 30.04.13 08:33

Eldre arti
■ Se, cont snakker!
[19.04.13 08
■ – Den er
[19.04.13 08
■ Festafta
[19.04.13 08
■ Gikk til l
[15.04.13 17
■ Tøft løps
[15.04.13 17

post@adv
www. adv
ADVOKAT

Goo

Den lokale folkehelsepolitikken skal forankres i kommuneplaner etter plan- og bygningsloven,

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Meld. St. 34
(2012–2013)
Melding til Stortinget

Folkehelsemeldingen
God helse – felles ansvar

Folkehelsemeldinga blei fremma 26.april 2013.

Det nye i denne St.m. er et ønske om
Å synleggjere at politikk på alle
Samfunnsområder påverkar
Folkehelsa.

Folkehelsearbeidet er ikkje berre eit
Ansvar for det offentlege, men heile
Samfunnet må bidra.
Dette gjeld næringsliv, frivillige
Organisasjonar og andre aktørar
Som kan bidra til å betre helsa
I befolkninga.

Hordaland fylkeskommune ønsker å være ein aktiv partnar i kommunane sitt folkehelsearbeid.

Gjennom Regional plan for folkehelse, tar Hordaland fylkeskommune på seg ei rolle i å samordne, understøtte, kople og sørge for kompetanseheving i regionen. Vi har følgjande strategiar for å oppnå måla:

Fem sentrale Prinsipp for Folkehelsearbeidet:

- Utjevning
- Helse i alt vi gjer!
- Bærekraftig utvikling.
- Føre-var!
- Medverknad

Må ta ansvar

Haugstad seier folk er blitt meir medvitne om helse og livsstil.

– Folk ser dette, men greier ikkje alltid å ta omsyn til dette i kvardagen. Vi kan vise samanhengar som dei som er opptekne av sin sektor, ikkje ser. Vi kan bidra med å løfte blikket. Nokon må ta ansvar og løfte det opp. Det handlar om politisk mot. Folk var ikkje overvektige før. Når vi har klart å organisere oss inn i det, må vi kunne organisere oss ut av det, seier folkehelserådgjevar Aina Haugstad i Hordaland fylkeskommune.

Anne Mette Nesje Porten (t.v.) og Aina Haugstad jobbar for å betre folkehelsa i Hordaland.

Frivillige organisasjonar

Frivillige organisasjonar spelar ei sentral rolle som sosial organisator og aktivitetsskapar på mange livsområde. Frivillige organisasjonar utfører viktige samfunnsoppgåver og bidrar til meiningsdanning. I samarbeid med andre aktørar må dei frivillige organisasjonane få delta på eigne premissar.

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 | Hordaland fylkeskommune | 7

rolle
r på
har
ar til
e ak-
delta

Vegval og mål

Innretting av planen

Satsingsområda i regional plan for folkehelse knyt seg mot dei nasjonale måla for folkehelseområdet. Ved å utjamne sosial ulikskap og hindre for tidleg død, skal vi auke den gjennomsnittlege levealderen. Gjennom å betre helsa til befolkninga, skal vi oppleve fleire leveår med god helse og trivsel. Vi skal skape eit samfunn som fremjar helse for heile befolkninga. Det er lagt stor vekt på å prioritere helsefremjande arbeid, strategiar som når heile befolkninga, og på barn og unge.

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 | Hordaland fylkeskommune | 7

rolle
r på
ar
r til
ak-
elta

Vegval og mål

Visjon og mål

Det overordna målet for folkehelsearbeidet i Hordaland er å bidra til eit langsiktig og systematisk arbeid som gir fleire gode leveår, og som utjamnar sosiale helseforskjellar.

Visjonen for arbeidet er:

Fleire gode leveår for alle!

befolkninga, og på barn og unge.

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

rolle
r på
ar
r til
ak-
elta

Vegval og mål

For å nå dette målet har planen valt å fokusere på tiltak innanfor fem viktige temaområde. Desse er valt ut på grunnlag av eksisterande kunnskap om utviklingstrekk, påverknadsfaktorar og strategiar. Det første temaområdet er overordna og legg rammar for-, og er førande for satsingane under dei andre temaområda. Desse temaområda omhandlar dei viktige arenaene for folk sine kvardagsliv.

- Heilskapleg folkehelsearbeid og universell utforming
- Lokalsamfunn, nærmiljø og bustad
- Oppvekst og læring
- Arbeid og arbeidsplassen
- Aktivitet og sosial deltaking

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 | Hordaland fylkeskommune | 7

Helsefremjande samfunnsplanlegging

Folkehelse skal inngå som eit gjennomgåande element både i den ordinære samfunnsplan-legginga, og i arbeidet med planstrategiar. Arbeidet skal forankrast i kommuneplanen, og i andre kommunale plan- og styringsdokument. Planlegginga skal vere helsefremjande gjen-nom å fremje faktorar som styrkjer helsa og livskvaliteten, og verne mot negative faktorar.

- Lokalsamfunn, nærmiljø og bustad
- Oppvekst og læring
- Arbeid og arbeidsplassen
- Aktivitet og sosial deltaking

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

HORDALAND FYLKESKOM

Regional plan for folkehelse 2014 - 2025 | Hordaland fylkeskommune | 7

Helsefremjande samfunnsplanlegging

Folkehelse skal inngå som eit gjennomgåande

Frivillig sektor, nærmiljø og lokalsamfunn er avgjerande når ein skal leggje til rette for del-taking og medverknad. For å få dette til, er det viktig å setje i verk tiltak og prosessar som gjer at enkeltpersonar, grupper, organisasjonar og lokalsamfunn kan engasjere seg.

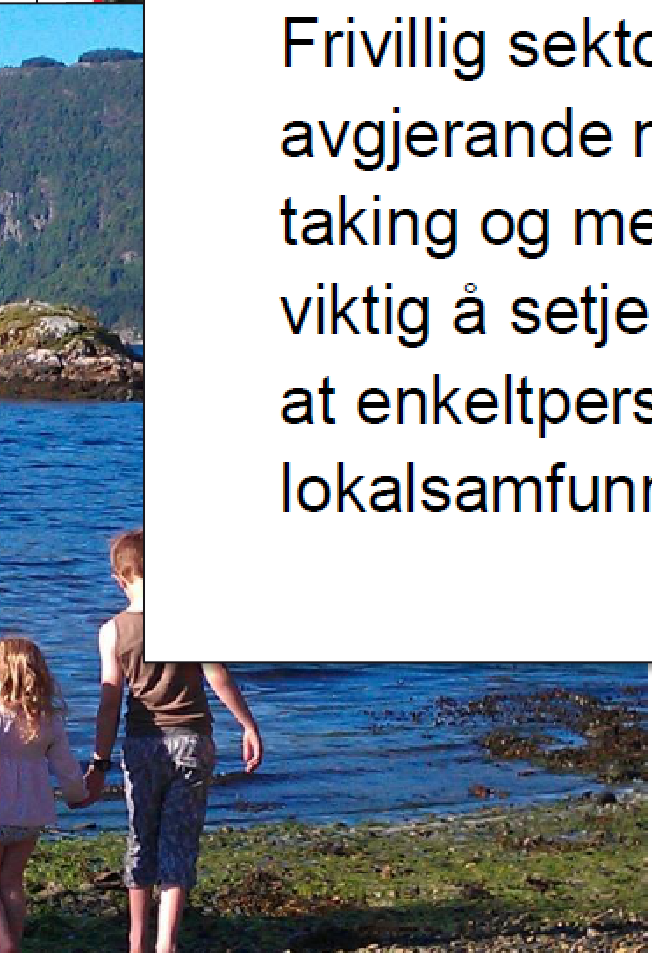

- Oppvekst og læring
- Arbeid og arbeidsplassen
- Aktivitet og sosial deltaking

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Helsefremjande samfunnsplanlegging

Folkehelse skal inngå som eit gjennomgåande

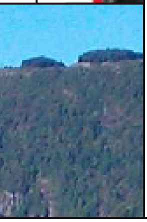

Frivillig sektor, nærmiljø og lokalsamfunn er avgjerande når ein skal leggje til rette for del-

Tema 2: Lokalsamfunn, nærmiljø og bustader

Gode og trygge lokalsamfunn
Det fysiske miljøet rundt oss, anten det er naturskapt eller menneskeskapt, er grunnleggjande for helse, trivsel og livskvalitet. Gode lokalsamfunn med mogelegheit for fysiske og sosiale aktivitetar, gjer grunnlag for mestring, tilhøyrsle og identitet. Universell utforming, informasjon og merking gjer fleire friluftsområde og stadar tilgjengeleg for alle.

Døme på tiltak er å leggja til rette for meir bruk gjennom å sikre og merke areal og naturområde for fysisk aktivitet, fri ferdsel og friluftsliv, og ved å gjere fleire kulturminne tilgjengelege.

Nærmiljø og bustad
Helsevennleg lokalsamfunnsutvikling skal sikre at befolkninga kan få dekt ulike behov i bu- og nærmiljø, uavhengig av alder og livsfase, etnisk bakgrunn og fysisk funksjon. Å førebyggje

Region
- Flei

HORDALAND
FYLKESKOM

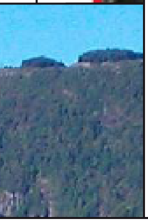

Delmål og strategiar 2014–2025

Delmål	Strategiar
2.1 **Gode, trygge og aktive nærmiljø for befolkninga.**	**2 A:** Bidra til fleire tilgjengelege aktivitetsområde, kultur- og idrettsanlegg som stimulerer til lågterskelaktivitet. **2 B**: Bruke eksisterande kunnskap og auke kunnskapsgrunnlaget om faktorar og utviklingstrekk i nærmiljøet som kan verke inn på helsa. **2 C:** Bidra til ein offentleg infrastruktur som gjer at fleire kan velje sykkel, gange og kollektivtransport framfor personbil. **2 D**: Leggje til rette for tiltak som både førebyggjer og reduserer luftforureining og støy, spesielt i tettbygde område og i byane.
2.2 **Gode friluftsområder for alle.**	**2 E**: Bidra til fleire tilgjengelege friluftsområde og merkte turløyper i nærmiljøa, også ved eksisterande bustadområde. **2 F**: Gjennomføre kartlegging og verdsetting av friluftsområde i alle kommunar i Hordaland. **2 G**: Alle kommunar bør ha minst eitt friluftsområde tilgjengeleg for alle.

Tema 2:

Gode og tryg

Det fysiske m
turskapt eller
gjande for he
lokalsamfunn
sosiale aktivit
tilhøyrsle og identitet. Universell utforming, informasjon og merking gjer fleire friluftsområde og stadar tilgjengeleg for alle.

Helsevennleg lokalsamfunnsutvikling skal sikre at befolkninga kan få dekt ulike behov i bu- og nærmiljø, uavhengig av alder og livsfase, etnisk bakgrunn og fysisk funksjon. Å førebyggje

Regional plan for folkehelse
- Fleire gode leveår for alle -

Handlingsprogram

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

2014
2017

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Tema 2: Lokalsamfunn, nærmiljø og bustader

Strategi	Tiltak		Ansvar	Periode
Delmål 2.1 **Gode, trygge og aktive nærmiljø for befolkninga.**				
2 A: Bidra til fleire tilgjengelege kultur- og idrettsanlegg, kulturminner, kulturlandskap og aktivitetsområde.	2.1.1	Gi råd om bruk og økonomisk støtte som stimulerer til deltaking for alle (innan områda nemnd i 2A).	HFK	2014–2017
2 B: Auke kunnskapsgrunnlaget om faktorar og utviklingstrekk i nærmiljøet som kan verke inn på helsa.	2.1.2	Gjennomføre pilotprosjekt om folkehelse og nærmiljøkvalitetar i SFO.	HiB/ HFK i samarbeid med kommunar	2014 pågåand e prosjekt
2 C: Bidra til ein offentleg infrastruktur som gjer at fleire kan velje sykkel, gange og kollektivtransport framfor personbil.		*(Tiltak vil bli utvikla ved revisjon av handlingsprogrammet).*		
2 D: Leggje til rette for tiltak som både førebyggjer og reduserer luftforureining og støy – spesielt i tettbygde område og i byane.		*(Tiltak vil bli utvikla ved revisjon av handlingsprogrammet).*		
Delmål 2.2 **Gode friluftsområder for alle.**				
2E: Bidra til fleire tilgjengelege friluftsområde og merkte turløyper i nærmiljøa.	2.2.1	Informere om tilgjengelege friluftsområde og merkte turløyper i nærmiljøet.	HFK / kommunar, frivillig sektor, andre	2015-17
2F: Gjennomføre kartlegging og verdsetting av lokale friluftsområde i alle kommunar i Hordaland.		*(Tiltak vil bli utvikla ved revisjon av handlingsprogrammet).*		

Etablering av partnerskap

Partnarskap frå 2014
Kommunar, fylkeskommunen, Fylkes-mannen, offentlege aktørar, frivillige organisasjonar

Styringsgruppe
representantar frå fylkeskommunen (sekretariat)
representantar frå kommunane (éin frå kvar region),
Bergen kommune, frå KS,
frå andre organisasjonar